

DOZNANIE (20) *sb n*

o oraz a jasne, e pochylone.

sg *N* doznanié (8); -é (3), -(e) (5). ◇ *G* doznaniã (4). ◇ *D* doznaniu (1). ◇ *A* doznani(e) (2). ◇ *I* doznani(e)m (2). ◇ *L* doznaniu (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde brak.

1. *Poznanie, obserwacja, postrzeżenie, znajomość rzeczy, wiedza nabyta przez doświadczenie, praktykę; observatio Mącz; deprehensio Calep; experientia, exploratio Cn (14) : Mącz 389c; ktorých [żywotów świętych] czytanie y wważanie iáką do pobożnego życia pomoc/ z przodków fie náleznych y zdoznania pokázuię SkarŻyw A2; Calep 309a, 393a.*

Wyrażenie: »doznanie prawdy« (3): gdy then narod ludzki/ W doznaniu prawey prawdy iest bárzo málucżki. RejWiz 96v, 96v [idem], Cc7v.

Szeregi: »doznanie, (i) doświadczenie« [szyk 2 : 1] (3): Ex observatu dicunt eum equum habere annos sedcim. Z doznania y z doświadczenia powiedáyą że ten kón ma około szescinaście lat. Mącz 389c, 389c; ábo iefli táki rząd iest do trwałości krolestwa pożyteczny: iuz rozumy wżytkiego światá/ y doznanie y doświadczenie oładziło. SkarKazSej 694b.

»lata a doznanie« (1): á oni [młodzi] y drogi do mądrosći niewiedzą iż látá á doznanie są do niey drogi. SkarKaz 42b.

»oko a doznanie« (1): iż łami okyem śwym á doznaniem częłto á gęłtho dofwyadłłamy y obaczamy łkwyerk a gomon myedzy temi/ ktorzy płodu nyemogą dołtác GliczKsiqż C4v.

a. *Dowód, świadectwo, udowodnienie [czego] (2) : Y zołtáwował tey wielkney miłości łwey ku łwoim doznanie ná łam koniec SkarKaz 159a.*

Szereg: »dowód i doznanie« (1): WYłoki dowód y iálne doznanie miłości tego Pána nálezego ku nam [...] w tym łię nawięcey pokazáło: iż on łwoie ludki y poddáne włáwnym ciáłem łwoim y krwią karmi. SkarKaz 159a.

2. *Zaznanie, przeżycie, odczucie [czego] (1) : áż y mátce łwego namillszego Syná [Bóg] nie przepuścił: dla tego to vczynił/ áby nam byłá miłościwizá Mátką/ doznaniem trudności y ciężkości około dżiatek SkarKaz 45a.*

3. *Wystawienie na próbę, poddanie próbie, wypróbowanie, próba; experimentum BartBydg, Cn; probatio Calep; periclitatio, periculum, spectamen, tentamen, tentamentum Cn (5) : Experimentum, gystne doznanye BartBydg 54b; Calep [850]b.*

doznanie kogo, czego (3): RejAp 66; A iefli czym to ohydzenie czyni/ tedy temi Sektámi á Kácerłtwy/ ktore iáko Apołtoł świadczy/ mułzą być częścią dla doznania wiernych WujJudConf 4v; SkarŻyw 36.

Szereg: »proba a doznanie« (1): tákie zámiełżanie tych fáłłzerzow z dopułżezenia Páńłkiego dla proby á dla doznania łtháłości wiernych Páńłkich. RejAp 66.

Synonimy: 1. obaczenie; 3. doświadczenie, proba.

Cf DOZNAĆ